

quasi tutta l'Italia
partecipa.

Dall'una parte
v'è il Conte di
Virtù, e

dall'altra la Lega
de' liberi Comuni
e de' Signori.

Padova è stata
scelta come base
delle operazioni per
motivi strategici,

ed ivi in Pra' della
Valle s'è fatta la
rassegna delle
truppe.

tantis odiis agitur, tota fere vel clam vel palam Italia partes habet,
et spei participes et impense. quod quidem bellum quicumque casus
exceperit, pars victa iugum, adminiculatrixque penas vincenti etiam
invita datura est. sed ut de apertis hostibus loquar, et in quantum
ambigua^(a) lance eos fortuna constituerit videas, est inde potentis- 5
simus dominus Galeaz^(b) Virtutum comes^(c), dives opum et mili-
tum, suis tamen, ut fama est, subditis exosus, precipitio imminens^(d)
et ab eo culmine, quod facilis ascendit, aliquanto^(d) facilius ruiturus;
hinc autem societas hec populorum et principum, qui, quanquam
viribus et animo vigeant, stipendiis tamen et imposito ere gravati^(e), 10
non poterunt diu tantam largitionem ferre. ea propter perpen-
dentes in mora periculum, collegerunt vires suas et hostem, qui
certat cunctando vincere, detractantem^(f) pugnam urgere decre-
verunt. Padua sedes belli delecta est; huc sociorum copie con-
venerunt; huc congestum est totius lige robur. ab nulla enim 15
parte magis videtur offendi posse hostis, qui hinc^(g) Alpibus, inde
Liguribus, atque hinc Appennino circumscriptus, solam hanc, etsi diffi-
cilem, qua invadi possit, viam habet. qui si ullis^(h) armis vin-
cendus est, hec et⁽ⁱ⁾ necessaria sunt et satis sunt. quicquid enim
expertissimorum ducum et probatissimorum militum quotidianum 20
bellum, quo hec^(k) nostra Italia iandudum nimium frequens est, ac-
cepit aut peperit, in hec castra collatum est, quorum faciem pridie
civium oculis, ut spes^(l) suas cernerent, subiecere. omnis namque
exercitus in campum suburbanum deductus est; singuli ordinibus
suis dispositi; instructe acies; explicata sunt signa; et concurrento, 25
iaculando, seque commiscendo, veri speciem retulere certaminis.
ut autem videas quibus presidiis eundum sit, queve spes habenda,
connumerabo^(m) tibi omnes duces fama celebres, quos in hunc exer-
citem fortuna et sociorum industria collegit.

(a) *Mur.* in qua ambigua *T* in quam ambigua (b) *Mur.* Galeatius (c) *Mur.*
imminent (d) *B G* aliquando (e) *P Ra* gravi (f) *B P* detractantam (g) *Mur.*
magis offendi posse videtur hostis quam hinc (h) *T* quod si ullis (i) *Mur.* etiam
haec et (k) *P* quod hec (l) *P Ra* spem (m) *B P* connumerando

(i) Vertus, l'antico capoluogo del fu creato «comté-pairie» e dato in
«pagus Virtudisus», lontano circa ven- dote ad Isabella di Francia, la prima
tutto chilometri da Châlons-sur-Marne moglie di Gian Galeazzo Visconti.